

Kedves Olvasónk!

Bódás János: ÁDVENT

Reméljük nem okozunk csalódást azzal, hogy a sok gondolat és információ, amit most szeretnénk megosztani Önnel, kiszorította a megszokott képeket, illusztrációkat. Én magam is meglepődtem, látva a kollégáimtól egymás után érkező írások hosszú sorát, amelyek azért végül egytől-egyig megtalálták helyüket a következő oldalak valamelyikén.

A szokásos cikkeken túl a forradalomra emlékezünk, tájékoztatunk a küszöbön álló Jótékonyági Hangversenyről, egy érdekes kutatást közlünk Grácban nyugvó honfitársainkról és megpróbálunk egy kis karácsonyi hangulatot is kelteni.

Lapunk ezen számával búcsúzunk a 2002-es évtől, az ünnepek és a szilveszteri „fáradalmak” kipihenése után reméljük újra találkozunk!

Tóth Jakab a szerkesztőség nevében.

Te szörnyű vajúdo idő,
ne szülj, ne szülj több rémet,
most már örömmel, békességgel
legyen megáldva méhed.

Szülj halva minden szenvedélyt,
vad átkot, véres harcot,
fojtsd meg a bűnt, mi valaha
öledben megfogamzott.

Elég volt már a gyötrelem,
elég volt már a vérből,
napfényre vágyunk a szorongás
fekete erdejéből.

Szüless meg bennünk, tisztaság,
szüless meg bennünk, béke,
s tedd kezedet a vad világ
lázás ütőerére.

Szüless meg bennünk szeretet
te legszebb lelki virtus
teremts bennünk új életet,
szüless meg bennünk, Krisztus!

Ezzel az ádventi verssel kíván a Katolikus Közösség Pasztorális Tanácsa és az újság szerkesztősége áldásos karácsonyt és boldog újévet.

A Svéd Akadémia 2002-es irodalmi Nobel-díj kiosztása után kétféle ember van, az egyik, aki már olvasott Kertész Imrétől valamit és a másik, aki szégyenkezik, mert még nem. Beszédtema lett, így mi más is kerülhetne most könyvespolcunkra, mint Kertész Imre néhány műve.

Kertész Imre 1929. november 9-én született Budapesten. Zsidó származású. 1944-ben Auschwitzba, majd onnan Buchenwaldba deportálták, 1945-ben szabadult. Hazatérése után 1948-tól a budapesti Világosság című lapnak dolgozott, de 1951-ben, mikor a lap párthű lett, elbocsátották. Azóta szabadfoglalkozású íróként él és mint műfordító Nietzsche, Hofmannstahl, Schnitzler, Freud, Roth, Wittgensteint és Canetti műveiből fordít.

Neve gyakorlatilag összefonódott fő művével, a **Sorstalansággal**, amely auschwitzi és buchenwaldi élményeire épül, s amely azóta is az egyik legfölkavaróbb és leghitelesebb Holocaust-regény.

"Valami mást kapunk, mint amit szokványos regénytől, akár lágerregénytől várhatnánk" - írta Spiró György: "létfilozófiát, amely szinte már-már az irodalom korlátait is szétrobbantja." Kertész Imre a valóságra eszmélés stációját rajzolta meg művében. Hőse egy pesti zsidófiú, akinek először apját viszik el munkaszolgálatra, majd ő maga is táborba kerül. Olyan világnak leszünk tanúi, amelynek poklában nemcsak a való életről s a történelemtől való tudás, hanem még a mindennapi tájékozódó készség is csődöt mond. A totalitárius állam lidércnyomásos, abszurd világa ez, s aki elszenvettségévé kénytelen válni, annak nincsen többé egyéni sorsa.

A regény német, spanyol, francia, holland, svéd, héber, olasz és angol fordításban is megjelent.

Kertész Imre művét, mely első ízben - nem kevés viszontagság után - 1975-ben jelent meg, Magyarországon teljes csend

fogadta. Ezt a tapasztalatot írja meg **A kudarc** című regényében, mely trilógiája második részének tekinthető. A regény főhőse külföldről megérkezve karkai szituációban találja magát, egy ismerős helyen és időben: az ötvenes évek Magyarországon. Eleinte idegenül, később azonban egyre otthonosabban mozog ebben az abszurd világban, bár inkább csak hagyja, hogy az események sodorják. Majd találkozik egy íróval, aki csak megkezdeni és befejezni képes egy-egy írását, de képtelen kitölteni a kezdet és vég közötti űrt, amire végül is a regény Köves nevű főhőse vállalkozik.

E trilógia harmadik része a **Kaddis a meg nem született gyermekért**. Kaddis a neve annak az imának amelyet a zsidók halottaikért mondanak. A Kaddis-ban újra megjelenik Köves György, a Sorstalanság és A Kudarc főszereplője s elmondja a kaddisát azért a gyerekekért, akit nem hajlandó arra a világra nemzeni, amely megengedte Auschwitzot.

Ronacher – Nyitrai Gabi

1956-ra emlékeztünk.

Október 23-án koszorúzással, kegyelettel tisztelegtünk a magyar szabadságharc és forradalom elesett hősei és a kommunista megtorlás áldozatai emlékére. Hazánkban, a Kárpátmedencében, világszerte ahol magyarok élünk tanúságot tettünk 1956 szellemisége és öröksége mellett.

Október 23-a a szabadság, a függetlenség, az összefogás, a nemzeti önbecsülés időtálló jelképe. A forradalomban egy új és emberséges rendszer volt születőben. 1956. október 30-án kinyilvánított kormányhatározat alapvető emberi jogokat, demokráciát biztosított.

A Forradalmi Bizottmányok, Munkástanácsok, MEFESZ is ezen eszmének voltak a biztosítékai. Mert emlékezzünk, a forradalom győzött, s ha a szovjet fegyveres erők beavatkozása nem segíti vissza hatalmukba a kommunistákat, a magyar nép sok szenvedéstől megszabadult volna.

1956-ban a magyar nép elszánt volt és győzött, hősiességnek, bajtársi magatartásnak számos csodálatos példája született.

Hazánk ma szabad, demokratikus ország. A kommunizmus hatalmi konstellációja végleg a múlté, rendszerét, melyet kegyetlen erőszakkal hoztak létre, pusztulásra ítélte a történelem.

A Strassburgi Európai Parlamentben, Pt Cox az EP elnöke ez év októberi beszédében kijelentette, hogy a magyar forradalom „vértanúi” bizonyos értelemben Európáért haltak meg 1956-ban mert azok az értékek, amelyekért harcoltak, egyesítenek minket egész Európában.

Bükky Jenő

A koszorúzás résztvevői 141,20 € -val járultak hozzá a koszorú költségeihez. A rendezők ezúttal mondanak köszönetet az adakozóknak.

Felhívás
Szülők és másodgenerációs fiatalok, egyetemisták figyelmébe ajánljuk a "Haza a magasban" Magyar nemzetismeret c. kétkötetes, gazdagon illusztrált tankönyvet. A külföldi magyar diákság iskolai tanulmányait kiegészítő magyarságismereti alapozásnak készítették a szerzők. "Célunk, hogy a magyar illetve magyarnak is nevelt diák ráérezzen arra, hogy egy tízenöt milliós közösséghez tartozik. A tanulót arra orientálja ez a könyv, hogy a magyarsághoz (is) tartozás tudatával mérje fel helyét a világban." A tankönyv jól használható a külföldi egyetemeken magyar oktatásában is. Info: Ugri tel/fax 0316/683508 vagy: Bakos István(bakos.istvan@ntk.hu)

A Forum Hungaricum Jótékonyági hangversenye.....

2002. november 17.-én a Minorita teremben 17 órakor kerül megrendezésre immár nyolcadik alkalommal.

Minden úgy kezdődött mint a mesékben, Konradsheim Nadine bárónő híres sonkás kifli uzsonnáján Bodoky-Krause Annamária és Földi Bence a gráci Zeneművészeti Főiskola professzorainak beszélgetése közben spontán, pillanatnyi ötletből. Az ötlettől vezérelve megkeresték a Zeneművészeti Főiskola rektori hivatalának igazgatóját, s megszerezték a Minorita termet, amely mai napig is tértítés nélkül áll e rendezvény rendelkezésére. Majd a zenei program szervezésébe és kivitelezésébe kezdtek és összefogták az itt tanító magyar tanárokat (Arányi-Aschner György, Pammer György, Kovács Béla, Solymár Rita, Faludy Krisztina, Fazekas Bernadett és Kónya Lajos), akik egyben az első koncert fellépő művészei is voltak. Nadinka személyes ismeretségét mozgósítva felvette a kapcsolatot a konzulátuson Rudi Roth tiszteletbeli konzul úrral, a Grácban működő, magyar egyesületeket tömörítő Forum Hungaricummal és a hangversenyt követő bűfé megszervezéséhez számos gráci háziasszonnyal.

A példátlan közös összefogás az itt tanuló diákok érdekében, továbbá Krizsán György jótékonyági árverésre bocsátott képeinek bevétele az első évben 3 ösztöndíj kiosztását tette lehetővé. (Mind ez ideig 50 hallgató részesült 30.000 Euro értékben ösztöndíjban.) A szervezők a továbbiakban is azon voltak, hogy a hangversenyek ne merev séma szerint kerüljenek évről évre megrendezésre, hanem a fiatal, rendkívül tehetséges magyar zenészek érdekeit képviseljék és lehetőséget nyújtsanak számukra közönség előtti bemutatkozásukhoz. Ezt tükrözte később e rendezvény műsorpolitikája is. Így a hangversenyek első felében az előző év ösztöndíjasai léptek fel, a másodikban pedig tanárok, meghívott művészek, mint Raimondi Ildikó, Szokolay Balázs, Erőd Iván, az ifjú Koncz-testvérek, a Pécsi-Fúvósötös illetve vendégkollégák Bécsből, Budapestről.

Az évről évre novemberben megtartott Jótékonyági hangversenyeket látogató itt élő magyar magánszemélyek és egyesületek valamint osztrák barátaik jótékonyága és januárig beérkező nagylelkű adományai alapozzák meg a következő évben kiosztható ösztöndíjak számát.

Januárban kerül sor a Forum Hungaricum ösztöndíjainak kiírására, melyre a jelentkezéseket életrajzzal és tanári ajánlással a konzulátusra juttathatnak el a pályázók. A határidő lejártá után pedig megkezdődnek a májusi ösztöndíj kiosztására történő előkészületek: márciusban a Művészeti Egyetemen az ott tanító professzorokból álló zsűri előtt, a beérkező 30-35 jelentkező bemutatkozó háziversenye, a legjobb 4-5 előadó kiválasztása, a Forum Hungaricumban az egyetemisták kiválasztása és a befolyt adományok figyelembe vételével a kiosztható ösztöndíjak számának megállapítása, a konzulátuson pedig a fellépő vendégművészekkel történő kapcsolatfelvétel, a műsorok nyomtatása, a meghívók előkészítése.

A szervezők összefogásának, valamennyiünk jóakarátának s legfőbbképpen Roth tiszteletbeli konzul úr tevékenységének és támogatásának köszönhetően a Jótékonyági hangverseny és az ösztöndíjkiosztás időközben társadalmi eseménnyé nőtte ki magát. Számos meghívott helyi politikus és más országok tiszteletbeli konzulainak részvétele mellett az osztrák-magyar politikai, társadalmi és zenei élet találkozóhelye lett hol a Minorita teremben, a Karl-Franzens Egyetem aulájában, a Vár Fehér termében vagy a Művészeti Egyetem Florentiner termében. Tiszteletbeli konzulunk törekvése révén e rendezvények lehetőséget és méltó keretet adtak többek között Pécs testvérvárosi kapcsolatának ünnepélyes lezáró eseményéhez, a magyar nagykövet és a gráci egyetem rektorának találkozásához vagy a hivatalban lévő budapesti osztrák nagykövet és a bécsi magyar nagykövet közös látogatásához. S az ezt követő években a hangversenyek és az ösztöndíjkiosztó ünnepségek még nagyobb osztrák nyilvánosság előtt zajlottak. Így került sor 2000-ben a Milleneumi hangversenyre Paul Lendvai és Raimondi Ildikó közreműködésével, ez év májusában pedig az ösztöndíj átadására a Forum Hungaricum és a Kiwanis Club Graz közös rendezésében, Eszterházy Péter felolvasóestjének kíséretében. Ez utóbbi keretében a Kiwanis Club Graz 3 egészéves ösztöndíjat ítélt oda magyar zeneművészeti hallgatóknak.

A gráci Jótékonyági hangverseny és a Forum Hungaricum ösztöndíja olyan kezdeményezés az ausztriai magyar szervezetek tevékenységét tekintve, amelynek sikerült a szélesebb osztrák társadalmi politikai és zenei élet képviselőinek figyelmét és jóakarátát megnyernie.

A szervezők további terve felvenni a kapcsolatot Salzburggal és a világhírű hegedűművésszel Varga Tiborral, valamint fiatal magyar zenei tehetségek számára a még nagyobb nyilvánosság lehetőségét biztosítani olyan alkalmakkor mint pl. a júniusban megtartott máriazelli ünnepi rendezvény, vagy a bécsi nagykövetség ünnepélyes fogadása.

Ronacher-Nyitrai Gabi

Magyar sírok a gráci temetőben.

November elején a temetőket járva, a pistákoló mécsesek és a sírokat díszítő virágok között, kíváncsian olvassuk az elhunytak, köbe, vagy fába vésett, neveit. A gráci temetőben gyakran találkozunk magyar nevekkal, melyek olvasásakor megdobban szívünk. Találomra kiválasztottam néhányat.

Zentralfriedhof: Külön parcellában található az I. és II. Világháborúban elesett katonák sírjai. A felújított és rendezett sírkereszteken sok magyar név található. Számuk jóval meghaladja a százat. 1956 után, halottak napján, a magyar diákok (néhány éven keresztül) gyertyát gyújtottak a honvédsírokon. Május utolsó vasárnapján, (Hősök Napja) a Christiana Hungaria egyesület szervezésében, évtizedeken keresztül megkoszorúzták a gráci magyarok a már messziről szembetűnő, emlékművet. Ebben a parcellában találunk egy terméskő síremléket, melyen az 1988-ban elhunyt vit. Ebesfalvi Lengyel Béla altábornagy neve áll. Katonai pályafutását még a monarchiában kezdte. Mint magasrangú tiszt vett részt a II. Világháborúban. Katonai attasé volt Warsóban. 1947-től élt Grácban, mint elismert katonai szakértő, magas kitüntetések tulajdonosa, A Christiana Hungaria egyik alapító tagja és szónoka. A II. világháborús parcellában vit. Bükky Jenő rendőrtiszt családi sírja, és mellette vit. Kalocsay Ödön sírkeresztje szegélyezi az utat. A temető főút egyik kriptáján Weichselbaumer Käthe szül. nemes Kelecsényi felírást találjuk - a katolikus magyarok körében nagy szeretetnek örvendett. († 1984-ben). P. Nyers magyar lelkész édesanyja sírjának a keresztjén csak „Mama” felirat áll. Közélemben egy másik síron „Édesanyánk” felíratot találunk. Ebben a temetőben lettek eltemetve a bombázások áldozatai, közöttük néhány magyar is.

Az úmatemető csamokában sok magyart búcsúztattak, közülük is csak néhányat említek. Vit. DDr. Somogyi Balázs miniszteri tanácsost, a stájer tartományi kitüntetés aranyfokozatának hordozóját, akinek érdemei vannak Grác-Pécs kapcsolatának kialakításában is. Borda Györgyöt a Christiana Hungaria volt elnökét, a Hotel Erzherzog Johann hotel portását, osztrák szakszervezeti funkcionáriust, aki egy magyar gyűlés után Bécsben halt meg 1991-ben. Dr. Pataky György Mogensdorf körzeti orvosát.

A St. Leonhard-i temető főbejáratánál feltűnik Dr. Klempa Károly Sándor neve. A gráci születésű c. püspök 1959-1972 között a veszprémi egyházmegye apostoli kormányzója volt. A nyolcvanas években nagy betegen került vissza szülővárosába meghalni. A másik kapunál, az Esterházyak síremlékére lesz figyelmes a távozó.

Ebben a temetőben várják a feltámadást: gróf Zichy Manó és hitvese Zichy Ilona grófnő. Ő, mint a Máltézi Lovagrend udvarhölgye, Amerikában, ahol Mindszenty bíboros írásait fordította angolra, sok kitüntetést kapott karitatív tevékenységéért. Szilassy Melinda grófnő és leánya, Konradsheim Nadine bárónő az egykori magyar korcsolyabajnok, a Forum Hungaricum alapító tagja. A Segítő Nővérek sírjában Bessenyei Mária, a „menekültek anygala” (Ladislász nővér) nyugszik. E helyen van még a Prónay házaspár, Szentegedy család és Tóth János szabómester sírja is.

A St. Peter városi temetőben találjuk, a Vas megyében született domonkos, P. Neubauer Bonaventura sírját. Gráci tanulmányai után M.-o.-on élt. 1949-ben Németországba menekült. Grácban műnztgrabeni plébános, kétszer prior és az egyházmegyei bíróságon kötelékvédő volt. Tőle nem messze fekszik Msg.Thiel Alexander kalocsai egyházmegyei pap. A II. világháború után az itt élő kitelepítettek és menekültek lelkesze, majd karítaszízigazgató, kanonok. P. Magyar Arnold ferences 24 évig volt Boliviában és Chilében misszionárius. 1960-tól az ausztriai ferences rendházakban végzett tudományos munkát. A hatvanas évek végétől volt Grácban gyóntató (†1999-ben). Mayer Rudolf hités tolmács Budapesten született. 1947 óta élt Grácban, 1955 óta tagja, főtitkára majd elnöke volt a Keresztény Magyarok Egyesületének († 1997-ben). Az evangélikus temetőrészben találjuk a 2001-ben elhunyt régész, Diez Erna dr. egyetemi tanámő sírját. A világszerte ismert tudós tanámő Pozsonyban született. Grácban ő volt az első hölgy, aki egyetemi tanszéket kapott.

A Steinfeldfriedhofban nyugszik Kőrösi József (* 1811 Szeged – † 1868 Grác) az andritzi gépgyár jótékonyágáról híres alapítója, a gráci iparosodás nagy úttörője, akiről utcát is elneveztek. Családi kriptáját öntöttvas dombormű díszíti. A lazaristák sírjai közt Márkus Sándor nevével találkozunk. (*1919 Szombathely-† 1988 Grác) A volt csepeli plébános a szerzetesrendek feloszlatása után (1950) orgonistaként kereste kenyerét. 1966-tól élt Grácban, 15 évig volt káplán a St. Vinzenz plébánián. Daum Adelheid, szül. Zichy grófnő † 1994-ben. Felnőtt korában szobrászkodott. Kisplasztikái közül a Magyar Betlehem-et Reinben is kiállították. Itt találjuk Fogarassy Viktor sírját is. A Kastner & Öhler áruház társtulajdonosa, a wetzelsdorfi Krisztus király templom mecénása volt.

A kisebb temetők közül a St. Veitit említem, amelyben az utóbbi időben egyre több magyar sírja domborodik. A Neu-Hart-i protestáns temetőben van a szalézi rend kriptája. Abban nyugszik P. Nyers János. Ő több mint három évtizeden át szolgálta a stájerországi magyarokat. Sok érdemet szerzett a kaiserwaldi kápolna létrehozásával. A máriatrosi temetőben találjuk Dr. Vadon Pál, az autóbalesetet szenvedett orvos, cserkésztsízt sírját. Ő volt a kezdeményezője a gráci magyarok máriacelli gyalogzarándoklatának, mely halála után a Mindszenty-Vadon emlékzarándoklat nevet kapta. (jében volt a 19.)

Grácban haltak meg, és valamelyik itteni temetőben talán még fellelhető sírjuk: vit. Zirczy József csendőr-ezredes, vit. Vértessy Károly országgyűlési képviselő, vit. Rátkay Henrik ezredes, Merán Fülöp gróf, a huszár-major Tax v. Szilvay, Dr. Vörösmarty Lajos. Az erdélyi származású Kilyeni (Baronyi) András († 1969) helybeli hírességekről készített portrékat. Ismert volt mint könyvillusztrátor is. A Magyar menekültek részére kiadott könyvek címlapjait ő tervezte. Szerette a vallásos témákat. Egyik fő műve a rózsafüzér titkok szimbolikus köcsoportja. Máriacellben van egy intarziás műve. Dr. Szilágyi József (†1977) sírját hiába keresné az olvasó. Az egykori magyar diplomata, újságíró tragikus haláláról szóló hírt az első oldalon hozták a helybeli lapok. Öregségére magára maradt, takarékoságból gyertyával világított. Magyar újságok máglyalángja vetett véget életének. Sem gyermeke, sem egyháza nem gondoskodott hamvairól. A „nyakas magyar kálvinista” (Juhász László után) - földi maradványai az anatómiai intézetbe kerültek. Az Andrae Kirche kápolnájában egy emléktábla arról ad hírt, hogy az ott eltemetett Zrínyi János hamvait a II. világháború alatt Zágrábba vitték.

Ugri Mihály

Karácsony

A kereszténység egyik legnagyobb ünnepe, Jézus születésének napja. Krisztus születésének december 25-i megünnepléséről szóló első adatokkal a 4. sz.-ban találkozunk. A Niceai János püspök szerint Jézus születését Rómában I. Gyula pápa (i.sz. 337-352) alatt kezdték ünnepelni, majd az ünnep innen terjedt tovább. A szíreknek 343. december 25-én már prédikációt tartottak. Konstantinápolyban 379-380-ban nazianzi Szent Gergely emlékezik Krisztus születésére és megünnepli napját. Antiochiában Chrysostomus szerint 386-ban Krisztus születését december 25-én ünneplik, s noha még alig 10 esztendeje, hogy a keleti egyház az ünnepet nyugatról átvette, a prédikáció hatása és a hívők lelkesedése olyan nagy volt, hogy a város templomai tele voltak. Rómában az 5. sz. elején az állam is elismeri karácsony ünnepét, s Honorius és Arcadius császárok e napon a cirkuszi játékok tartását is megtiltották. Jézus születésének december 25-i megünneplésével lezárult a születés dátumának tisztázása körül támadt vita. Erre a napra a következő okból esett a választás: Antiochus kalendáriuma december 25. napját a Nap (Napisten) születésnapjának nevezi. Aurelianus császár (270-275) elrendelte, hogy december 25-én birodalma egész területén ünnepet tartsanak a legyőzhetetlen Nap tiszteletére. Az ünnep új tartalmának szimbolikus magyarázata szerint karácsony Jézusnak, az örök Napnak, az isteni fényforrásnak születésnapja. A liturgiában karácsonynak is, a húsvéthoz hasonlóan kialakult az előkészületi ideje (advent), majd a vigiliája (december 24.). E napra böjtöt rendeltek el, ezért karácsony böjtjének is nevezik. Egyéb nevei: Ádám és Éva napja, karácsony szombatja, szenvedje esteje, szenvedeste. Mindkét nap, karácsony napja vigiliája számos népszokást, hiedelmet vont maga köré, amelyek részint kereszténység előtti képzetekből, a téli napforduló, ill. az évkezdhet magikus erőforrásaiból, részint az ünnep keresztény jellegéből táplálkoznak. Karácsony böjtje

voltaképpen már az ünnep kezdete. Ezen a napon mezei munkát nem végeztek. Az asszonyok takarítottak, sütöttek, főztek. A férfiak kisperték az udvart, kitisztították az istállót, a gazdasszonynak bekészítették a tüzrevalót, a marháknak a takarmányt. Magyarország északi vidékein a pásztorok vesszőcsomóval járták sorra a házakat (aprószentek). Ugyancsak december 24-én volt szokásban a paradicsomjáték. A római katolikus családok régebben egész nap böjtöltek, s csak az esti harangszó után kezdődött a karácsonyi vacsora kialakult szokásrendjével ételeivel, amelyek között első helyet kapott az ostya, a fokhagyma, az alma, a dió és a mákos tészta. Amikor az egyház engedett a szigorú böjtből s megengedte, hogy a hívők egyszer napjában jóllakjanak, sok helyen az ünnepélyes vacsora helyett a karácsonyböjti ebéd honosodott meg. Az ebéd, vagy vacsora előtt az állatokat is jóltartották. Az ország sok helyén szokásos volt az éjféλι miséig dióra kátyázni. Az éjféλι miséhez számtalan hiedelem és mágikus eljárás fűződik. Aki feláll a Luca székére, meglátja, kik a boszorkányok. Az a lány, aki harangszókor a kútba tekint, meglátja jövődöbelijét. A szerelmi jóslás egyéb változatait is gyakorolták karácsonykor, ugyanígy többféle haláljósló és időjósló eljárást a következő évre vonatkozóan. A valamelyik őszi naptári ünnepen vízbe tett gyümölcsfaágnak is karácsonyra kellett - kivirágoznia. Azt is tartották, hogy az éjféλι mise alatt megszólalnak az állatok, s elmondják véleményüket gazdáikról gondozóikról. Karácsony napján lánynak, asszonynak nem volt szabad más házhoz menni, mert szerencsétlenséget vitt volna. Ezért ahol nem volt szokásban a fiúgyermekek köszöntése, ott valamilyen ürüggyel elküldték a rokonokhoz. A székelyek azt tartották, hogy ha fiúgyermek az első látogató, a tehén bikát, ha lány, üszöt borjazik. Némely községben a piros almával egy ezüstpénzt (régι ötkoronást) is tettek a vályúba, hogy az állatok olyan szépek legyenek, mint a piros alma és olyan értékesek, mint az ezüst. Karácsony böjtjén a család minden tagjának viselkedését figyelemmel kísérték, mert azt tartották, hogy ahogy ezen a napon viselkednek, úgy fognak viselkedni a következő esztendőben is. Karácsony napján nemcsak a családtagoknak, hanem a család javainak is a házban kellett lenniük, ezért karácsony böjtjén a kölcsönkért tárgyakat, eszközöket visszaadták. Este a pásztorok országszerte ostoraikat pattogtatták, kolompoltak, a kürtöt fújták az utcán végig, s ilyenkor egyes vidékeken a gazdáktól ajándékot kaptak. Ugyancsak országszerte szokásban volt a már adventben megkezdődött betlehemezés, továbbá a kántálás, kóringyalás, angyali vigasság a parázsolás. Általában jellemző a karácsonyi szokásokra és hiedelmekre a jövő évi termékenység, bőség, szerencse biztosítása valamilyen módon. Szokásban volt karácsonykor és a karácsony körüli napokon dramatikus játékokat előadni, a bábtáncoltató betlehemezés is...

•••

Mindenkinek tetszett a „Vas megye ékességei” tanulmányi kirándulás. Ritka élményben volt része a kirándulás 32 résztvevőjének. Dr. Konkoly István püspök úr személyes vezetésével ismerték meg a püspöki palotát, valamint a székesegyház művészeti és kulturális értékeit. A vezetés előtt az Ólbei házban a karitás vendégelte meg a csoportot. A szombathelyi jóízű ebéd elfogyasztása után a sárvári Nádasdy várt célolta meg az autóbusz, amelyet sajnos a Simon-Judás vásár sátrai védtek az ausztriai behatolók elől. Dr. Naszádos István tanár úr ismertető előadása, valamint a vásári barangolás enyhítette a kultúrára éhesek csalódását. Az esti mise után még hosszan hallgattuk volna Kádár Sándor orgonajátékát, de hát indulni kellett. A határátkelési izgalom után örömmel érkezünk Grácba.

Ugri Mihály

Kedd esti filmklubunknak új helyet kell keresnünk, mivel a „Gráci Magyar Egyesület” ezentúl nem bocsátja rendelkezésünkre a Radetzky utcai helyiségét.

Emnek az okát persze nem abban kell keresni, hogy a filmklub résztvevői bármiben is a klubhelyiség épségét veszélyeztetnék, hanem annak hasznosabb kihasználásával.

Ehhez és a klub jövőjéhez kívánunk ezúton sok sikert.

A filmklub lassan tíz éves működéséhez jelentős segítség volt mind a helyiség, mindpedig a videókivetítő, amiért is hálás köszönetünk.

Persze ahhoz, hogy a filmklub a jövőben is egy biztos és rendszeres programot jelenthessen a Grácban tanuló – élő magyar fiataloknak, megoldást keresünk a helyiségre és a filmvetítéshez szükséges technikai berendezésekre, amihez segítséget várunk.

Egy új kezdet jegyében hagy hívjuk fel a figyelmet – amint azt a Műsorismertetőben is olvashatják – december elsején Bereményi Géza „Hidember” című filmjére, amelyik az utóbbi év legsikeresebb magyar filmje volt és, amely Széchenyi István életét mutatja be. A filmre és az azt követő beszélgetésre minden érdeklődőt és a magyar film barátait várjuk.

Csicsely Tamás

Gratulálunk.

✓ Megkésve értesültünk arról, hogy *Dampf Henrik* a nyáron töltötte be 80. életévét burgenlandi domiciliján. Ezúton gratulálunk a gráci magyar közösségek egykori jötevőjének. Isten éltesse!

Házasságkötések.

✓ Megkésve értesültünk *Fodor Éva és Kántor Miklós* házasságkötéséről is. Velük együtt köszöntjük *Elek Antalt és Molnár Emiliát* esküvőjük alkalmából. Mindkét párnak boldog házasságot kívánunk.

Diplomák.

✓ *Vadon Éva* az orvosi egyetem befejezésével szeptemberben kézhez kapta a diplomát. Szívből gratulálunk a újdonsült orvosnőnek.

✓ *Tamás Eduard* a műszaki egyetemen fejezte be fizikai tanulmányait. Gratulálunk mérnöki okleveléhez.

Születések.

✓ Gratulálunk a *Saruga házaspárnak*, Gábor és Ildikónak, kislányuk Iluska Kincső, valamint *Kiss Mihály és Ildikónak*, fiúk Fábrián Niklas születése alkalmából.

Egyéb.

✓ „*Radics Éva*, a Grazi Zeneművészeti Egyetem tanára 100. születésnapom alkalmából kiváló könyvvel lepott meg.” –írja a Cinfalvától Cinfalváig c. könyv előszavában a jubiláló Takács Jenő zeneszerző. Gratulálunk a könyv szerzőjének. (A sok meghívás miatt csak jövőre tudja előadását Grácban megtartani.)

Október 27-én de. ünnepélyes szentmise volt a Welsche templomban, este pedig Nagy Alajos a Magyar Szabadságharcos Világszövetség volt európai elnöke tartott előadást az 56-os forradalom és szabadságharc eredményeiről. Az előzmények rövid ecsetelése után „Mert csak úgy értékeljük, érezzük a szabadságot, ha visszaemlékezünk a zsarnokságra.” a hősi napok eseményeire emlékeztető gondolatait Tamási Lajos szavaival fejezte be: „úgy született a szabadság, hogy a pesti utcán folyt a vér” Majd Nagy Imre nov. 4-i szózatát hallhattuk eredeti felvételen. A forradalom követeléseivel közül kiemelte a legfontosabbakat és megvizsgálta mi lett belőlük 46 év alatt. Sajnálattal fejezte ki, hogy csak kevesen vetik papírra 56-os élményeiket. Sokan magukkal viszik a sirba. 1956 nem hozta meg az azonnali győzelmet, de mindvégig ütőkártya maradt a Nyugat kezében. „Nagy hiba, hogy e hazában ma sem értékelik ezt a világeseményt jelentőségének megfelelően.” De azt is látja, hogy „az ifjúság szabadságharcunk követeléseit átvéve, továbbfejlesztve, korunkra alkalmazva kívánja építeni a magyar jövőt.” Az estet Sipos Cecília csellójátéka valamint Tótpál Szilvia szavalata és éneke vezette be, befejezésül pedig a megjelentek elénekelték a Himnuszt. U.M.

MEGHÍVÓ

A Magyar Egyetemisták és Öregdiákok Klubja
2002. november 23-án 18:00 órakor tartja
a Camerigasse 34.-ben

Vezetőség-választó közgyűlését

Napirend:

- A szavazóképesség megállapítása
- titkári - pénztári beszámoló
- a vezetőség felmentése
- az új vezetőség megválasztása
- Ajánlatok a jövő évi kulturmunkához.

A közgyűlésre meghívjuk és várjuk egyesületünk
iránt érdeklődő honfitársainkat, különösen azokat,
akik aktívan részt szeretnének venni a klub
kulturális munkájában.

Ugrí M. titkár.

MEGHÍVÓ

Szeretettel hívjuk a katolikus magyarokat az
ADVENTI LELKINAPRA.

Időpont : 2002. dec. 13. (szombat)

Hely: Leechgasse 34.

Napirend:

9.00 zsolozsma a kápolnában

10.30 és 11.30 bevezető előadások az elmélkedéshez

12.00 – 14.30 ebédszünet.

(a közös ebédre jelentkezés a misék után , vagy tel/fax 0316/68-35-08)

14. 30 és 16.00 bevezető előadások az elmélkedéshez

Az előadások után egyéni elmélkedés, gyónás.

A gyerekek felügyeletéről gondoskodunk.

(Lelki gyakorlatvezető felkérve.)

A Magyar Katolikus Közösség Pasztorális Tanácsa

GRÁCI MAGYAR MŰSORISMERTETŐ

(a Gráci Magyar Újság melléklete)

2002. NOVEMBER

Dátum	Idő	Hely	Rendezvény	Rendező
03. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise*, utána agapé. Info: Ugrí 0316 / 68 35 08	MKK
08. péntek	18:00	Schörgelgasse 40	Sport-torna, foci. Info: Horváth 693064 vagy 0676/ 3872925	MEÖK
	18:15	Radetzkystrasse 16	Klubest társalgóknak és sakkozóknak	GME
09. szombat	10:45	Carnerigasse 34	ZENÉS JÁTSZÓHÁZ Horváth Guidoné Jutka néni vezetésével. Info: Leczki Zsuzsa 0316 / 47 15 56	MEÖK
10. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé. Info: Ugrí 0316 / 68 35 08	MKK
15. péntek	18:00	Schörgelgasse 40	Sport-torna, foci. Info: Horváth 693064 vagy 0676/ 3872925	MEÖK
	18:15	Radetzkystrasse 16	Klubest társalgóknak és sakkozóknak	GME
17. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé. Info: Ugrí 0316 / 68 35 08	MKK
	17:00	Minoritensaal Mariahilferplatz 3	FORUM HUNGARICUM jótékonyági hangverseny	Forum Hungari- cum
22. péntek	18:00	Schörgelgasse 40	Sport-torna, foci. Info: Horváth 693064 vagy 0676/ 3872925	MEÖK
	18:15	Radetzkystrasse 16	Klubest társalgóknak és sakkozóknak	GME
23. szombat	19:00	Carnerigasse 34	KÖZGYÜLÉS / Magyar Egyetemisták és Öregdiákok Klubja /	MEÖK
24. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé. Info: Ugrí 0316 / 68 35 08	MKK
28. csütörtök	15-18	Radetzkystrasse 16	Hölgyek délutánja	GME
29. péntek	18:00	Schörgelgasse 40	Sport-torna, foci. Info: Horváth 693064 vagy 0676/ 3872925	MEÖK
	18:15	Radetzkystrasse 16	Klubest társalgóknak és sakkozóknak	GME
30. szombat	16:30	Leechgasse 22	BÁBSZÍNHÁZ Info: Obermoster-Seres 0316 / 32 44 34 / 57	MEÖK

2002. DECEMBER

01. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise (adventi koszorúk áldása) utána agapé	MKK
	15:00	Carnerigasse 34	Filmbemutató: „Hidember” (Széchenyi István élete) az utóbbi év egyik legsikeresebb magyar filmje, Bereményi Gézáttól	MEÖK
	17:00	Carnerigasse 34	Dr. SOMOGYI László / Oberschützen / <i>Burgenland keletkezése. A honfoglalás előtti előmagyarok (székelyek?) településeinek (Unger, Hunger, Etzel, Attila, Lövő) nyomában Ausztria és Bajorország területén.</i>	MKK MEÖK
06. péntek	18:00	Schörgelgasse 40	Sport-torna, foci. Info: Horváth 693064 vagy 0676/ 3872925	MEÖK
	18:15	Radetzkystrasse 16	Klubest társalgóknak és sakkozóknak	GME
07. szombat	10:45	Carnerigasse 34	ZENÉS JÁTSZÓHÁZ Horváth Guidoné Jutka néni vezetésével. Info: Leczki Zsuzsa 0316 / 47 15 56	MEÖK
	16:30	Carnerigasse 34	JÖN A MIKULÁS! Kérjük a kedves szülőket, hogy vegyék fel mielőbb a kapcsolatot Tarcsay Tündével ☎0316 / 72 35 64	MKK / MEÖK
08. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé. Info: Ugrí 0316 / 68 35 08	MKK
13. péntek	18:15	Radetzkystrasse 16	Klubest társalgóknak és sakkozóknak	GME
	18:00	Schörgelgasse 40	Sport-torna, foci. Info: Horváth 693064 vagy 0676/ 3872925	MEÖK
14. szombat	09-18	Leechgasse 34	LELKINAP Info: 0316/ 68-35-08	MKK
15. vasárnap	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé. Info: Ugrí 0316 / 68 35 08	MKK
	?	?	ADVENTI HANGVERSENY (meghívót később küldünk)	MKK
19. csütörtök	15-18	Radetzkystrasse 16	A Gráci Magyar Egyesület KARACSONYI UNNEPSEGE	GME
26. Karácsony másnapján	10:00	Welsche templom	Szentmise, utána agapé. Info: Ugrí 0316 / 68 35 08	MKK

* Gyónási lehetőség: minden szentmise előtt, vagy után.

Rövidítések: MEÖK: Magyar Egyetemisták és Öregdiákok Klubja, MKK: Magyar Katolikus Közösség, GME: Gráci Magyar Egyesület

2003-ban az első mise jan. 6-án (Vízkereszt) 10:00 órakor lesz a Welsche templomban.

Apróhirdetés

Magyar egyetemista lány takarítást és gyermekfelügyeletet vállal.
Tel: 0676-945-5917

Feleslegessé vált hűtőszekrényt szívesen átvennénk a Gráci Magyar Egyesület Radetzky utcai helyiségébe.
Tel: 0699-1196-6180

Impressum:

Grazer Ungarische Zeitung 3. Jahrgang 6. Ausgabe

Gráci Magyar Újság 3. évfolyam 6. szám

Herausgegeben von / Kiadja: Club Ungarischer Studenten und Akademiker / Magyar Egyetemisták és Öregdiákok Klubja.

Redaktion / Szerkesztőségi cím: 8011 Graz, Pf. 295.

Gefördert aus Mitteln der Volksgruppenförderung.

Szerkesztőség: Tóth Jakab, Csicsely Tamás, Görög-Nagy Edina, Görög-Nagy Péter, Ronacher-Nyitrai Gabi, Ugri Mihály, Veit Zita, Weber-Takács Anna

Munkánkat segítik az esetleges adományok.

Die Steiermärkische BLZ 20815 számlaszám: 95 79 85

Absender:

Club Ungarischer Studenten und Akademiker, 8011
Graz, Pf. 295.

Postentgelt bar bezahlt.